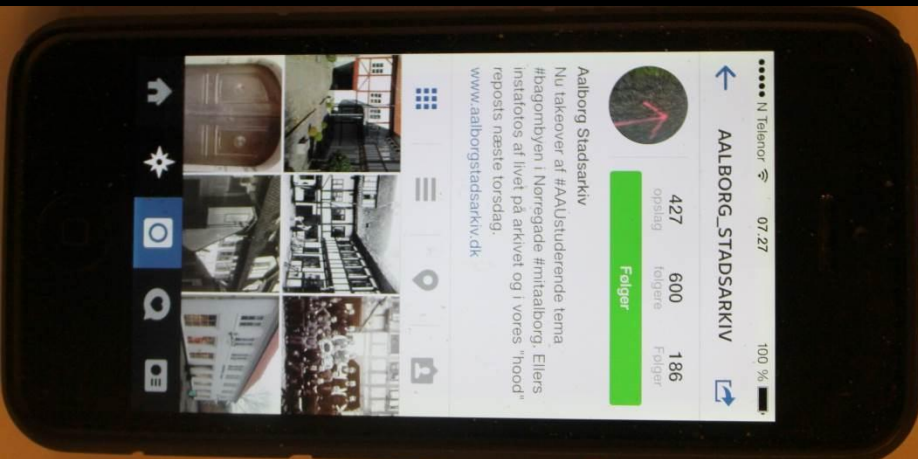

Arkivbygningen og læsesalen får en ny funktion i en digitaliseret verden

- hvordan kan den fysiske og digitale tilstedeværelse supplere hinanden?

Bente Jensen

Aalborg Stadsarkiv/ Aalborg Universitet
Danmark

- teori og udredninger
- overordnede nordiske udviklingsstrømme
- eksempler, der kombinerer digitale og analoge platforme

Søgning på Google
ter de smukkeste

blioteker i verden –
en samme søgning er

ke
uligt med arkiver

16 Libraries You Have To See Before You Die

These 16 amazing libraries are full of beautiful interiors — and books — to check out.

posted on September 3, 2013 at 9:35am EDT

13. José Vasconcelos Library in Mexico City, Mexico

Byggnings relaterede Symboler for arkivets funktioner:

the temple: control over social
(collective) memory; (selection)

the prison: control over preservation
and security of records; (appraisal)

the restaurant: the archivist's role as
interpreter and mediator between
records and users. (access)

citat, Randall Jimerson tale i Society of American Archivists, 2005

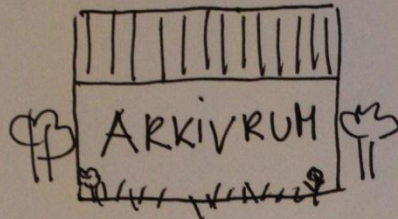
Templet >< moderne arkivbygning i NL

Dome reading room, State Library of Victoria, Melbourne
det klassiske panoptikon.

ARKIVET (OG
BRUGERNES RUM)

VORES RUM

- hybride rum; computer omkobling med særlige tjenester, – men bliver de udfaset af mobile rum ?

Zoek naar...

START!

U zoekt in de volgende databases:

EMIGRANTEN

FOTO'S

FILM & GELUID

KENTEKENS

KOLONIEHUIZEN

WEBS

AGENDA

AL ONZE ACTIVITEITEN IN ÉÉN OOGOPSLAG

► LEES MEER

NIEUWS
Vrijwilligers digitalisering kaarten gevraagd

E-NIEUWS - AANMELDEN!

email

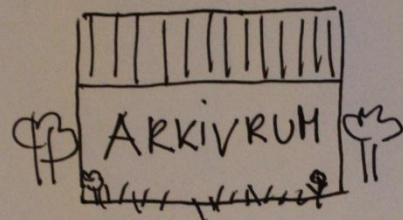

BOEK NU
een groepsprogramma, vergadering of huwelijk

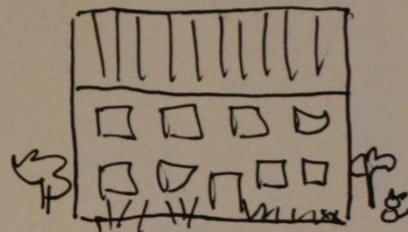

ARKIVET (OG BRUGERNE) RUM)

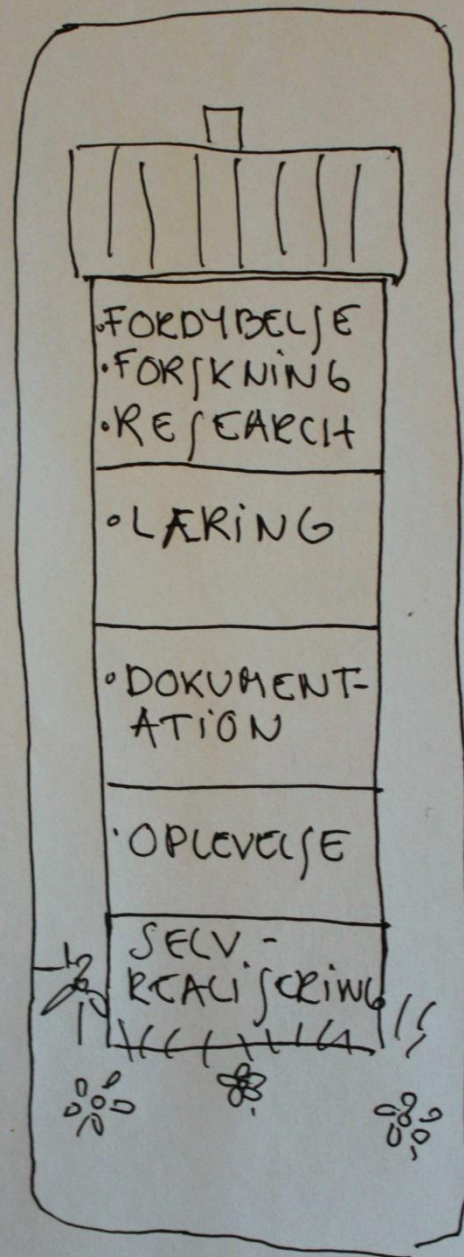
VORES RUM

BRUGER RUM

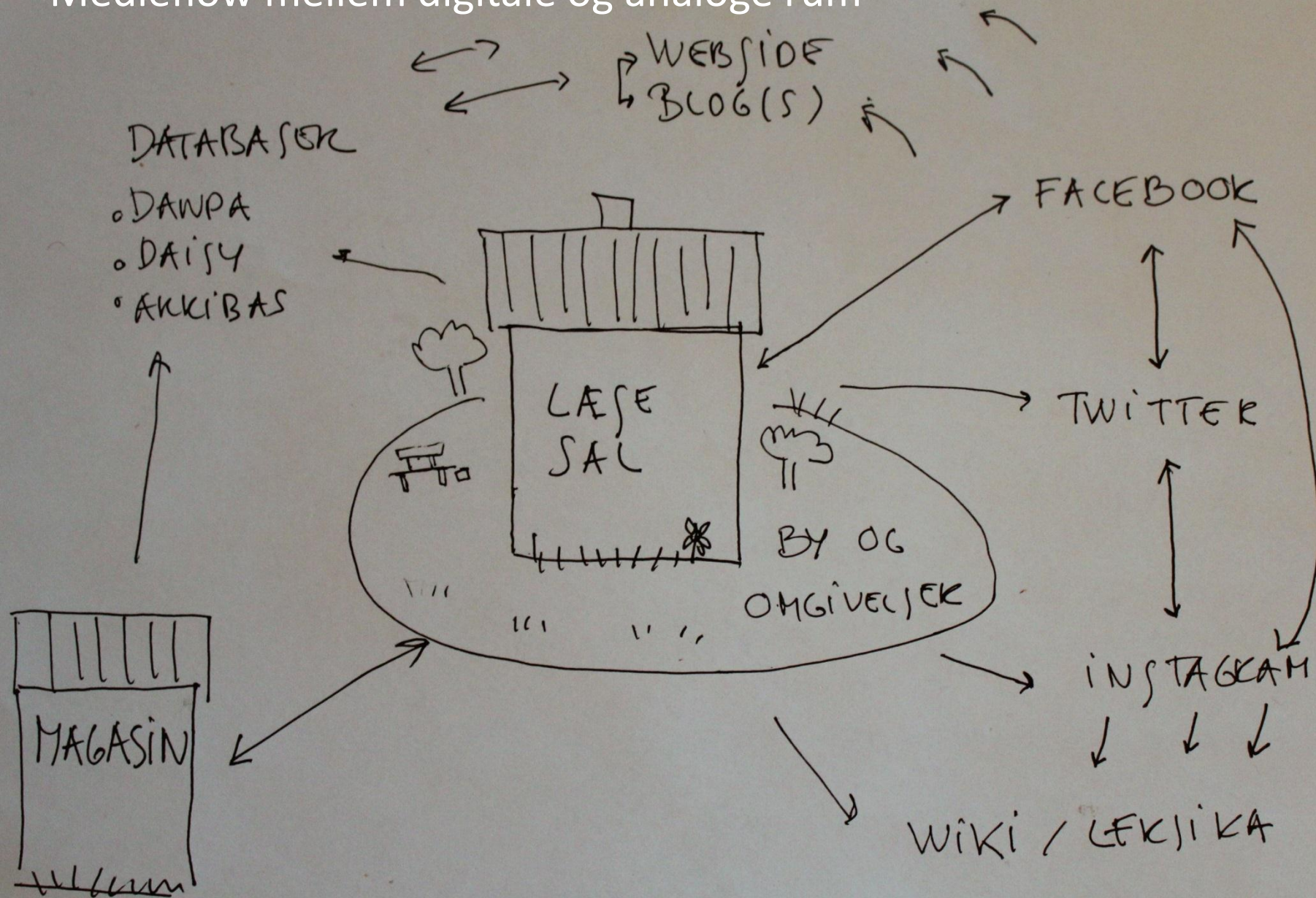

I 2014 former
brugerne deres
egne rum, hvor
De forholder
sig
til arkiv og
samlingerne
både digitalt
og analogt =
konkurrence

Typer af
brugermotivation,
de analoge og
digitale rum skal
rumme

Medieflow mellem digitale og analoge rum

Nordisk Arkivnyt Nr. 1, 2010

Bente Jensen

At fremkomsten af digitale brugertjenester sætter aftryk på den reelle virkelighed vidner fx det dalende antal af traditionelle brugere på flere af de nordiske arkivers "on site" traditionelle læsesal om. I det danske arkivvæsenes strategi mod 2010 var fx et af målene at skaffe flere læsesalspladser, i strategien mod 2015 konstateres det tørt, at den bekymring er gjort til skamme.

Nordisk Arkivnyt har valgt at lave et udblik over situationen i Norden og spurgt arkiverne om, hvordan de har tilpasset de eksisterende tilbud til en ny virkelighed med ændrede brugermønstre. Billedet er ikke uventet varieret og klart præget af to forhold: Hvor store dele af arkivernes samlinger, der er digitaliseret på nuværende tidspunkt, og hvilken strategi der er lagt i forhold til forskellige typer af brugergrupper.

Ændrede brugermønstre

Med opkomsten af digitale brugertilbud har brugermønstret således ændret sig radikalt på mange arkiver. Slægtsforskeren, der sad på læsesalen begravet i kirkebøger hele dagen, bliver stadig mere sjælden. De fleste arkiver har sat mikrofilm-læseapparaterne til side, og flere oplever et glidende fald i besøgstallet.

Samtidig opleves en generel tendens til, at arkiverne bruges af stadig mere kompetente brugere, der kommer længere ud i samlingerne, når kirkebøger og folketællinger i

I 1996 fik Landsarkivet for Fyn Odense Kommunes pris for sit byggeri. Landsarkivets indbydende læsesal er rammen om mange aktiviteter. Til venstre ses forskerpladser, hvor brugerne efter behov kan placere mikrofilm-læseapparater. Til højre findes vejledningsskranken, en fotokopieringsmaskine til selvbetjening og trappen op til et bibliotek med åbne hylder. Foran trappen findes indgangen til et magasin med åbne hylder. Bagest i lokalet findes et film-læseapparat med kopifunktion.

Foto: Peter Bjerre Brix.

høj grad er digitaliseret, som det er tilfældet i store dele af Norden. Flere arkiver, fx stadsarkiverne i Stockholm og Reykjavik, har et stigende antal besøg på læsesalen af kortere varighed, fordi brugernes undersøgelser generelt overstås hurtigere. Den samme udvikling gør sig gældende på Aalborg Stadsarkiv, hvor besøgstallet som i Stockholm er stigende. Blandt de nye og hurtigere brugere er folk, som søger informa-

tion eller dokumentation og ikke går i gang med egentlige undersøgelser. Andre kommer også forbi læsesalen for at få en oplevelse, se en udstilling, se på fotos. Også Landsarkivet i Tavastehus oplever en mere fokuseret anvendelse af læsesalen, og at brugerne generelt er mere effektive. På Landsarkivet for Nørrejylland og på Landsarkivet for Fyn ser man ligeledes, at spørgsmålene til personalet er an-

Har den traditionelle læsesal en fremtid?

Indtryk fra nordiske arkiver

I den nye læsesal i Arkivcenteret i Trondheim har skoleelever lov at snakke sammen mens de arbejder. På den måde er det enklere for lærerne at sende elever hit. De som vil har fred og ro sitter i et andet rum.

Foto: Maria Press.

derledes og vanskeligere, da det i sagens natur ikke er kirkebøger, der specielt spørges til, men andet materiale. Det vurderes som en god udvikling, da mindre anvendt materiale nu udlånes til læsesalen i langt større mængder. En udvikling som ligeledes fremhæves af Riksarkivet i Oslo og af Statsarkivet i Trondheim. På Byarkivet i Oslo opleves en sti-

gende interesse også fra slægtsforskere til at bruge kommunens arkiver og i det hele taget en mere alsidig brug af samlingerne.

På arkiver, hvor slægtskernes hyppigt anvendte kilder ikke er digitaliseret i stor grad, besøges læsesalen stabilt, som fx i Grønlands Nationalarkiv og arkiverne i Island. På Bergen Byarkiv er mindre end 10% af samlingerne digitaliseret, og man har derfor oplevet en stigning i besøgstallet.

Fra læsesalen på Landsarkivet i København er der adgang til et magasin med åbne hylder.

Foto: Peter Bjerre Brix.

Trend: Flerinstitutionelle læsesale: (arkiv/arkiv)
(bibliotek/arkiv) (arkiv/bibliotek/ museum)
eksempler

Akureyr, Kristiansand, Trondheim, Eskilstuna, Aalborg,
Odense,

Oslo, Bergen, Nuuk, Visby, Värmland, Jyväskylä ,
Eskilstuna

Nyindretning - plads til andre typer af aktiviteter og
grupper:

Undervisning, grupperum, børnerum

Visby, Östersund, Aalborg, Värmland , Göteborg, Lund
fx

DNR 5-2118/12
SID 1 (32)
2013-02-01

UTVECKLING AV STADSARKIVETS PUBLIKA VERKSAMHET

Slutrapport förstudie 120201- 130131

Ann-Sofi Forsmark
Avdelningschef, Omvärld och service

www.stockholm.se

Eksempel på udredning
Fra Stockholms Stadsarkiv,
der inkluderer overvejelser
om optimal brug af analoge
og digitale rum

Stadsarkivets fysiska miljö och omgivning

- Upprustning av parken, ny entré och bättre skyltning
- Omdisponering av dagens publika ytor för en flexiblare verksamhet

Öppettider, säkerhet och service i de publika ytorna

- Översyn av bemanning och service i de publika ytorna
- Förstärkning av säkerheten för arkivhandlingarna

Pedagogik, programverksamhet och utställningar

- Utveckling av den arkivpedagogiska verksamheten
- Förstärkning av programverksamheten och utökad utställningsyta

Kommunikation, användardialog och uppföljning

- Utveckling av användardialog och uppföljning

Användningen av arkivets digitala resurser

- Utveckla den digitala miljön i läsesalen
- Utveckla återanvändningen av Stadsarkivets data i enlighet med PSI-direktivet

Fra rapport fra
Stockholm Stadsarkiv

Tanke: Pop up arkiver

Pop up tanken er interessant – en trend i tiden – det flygtige bliver interessant i det analoge, fordi brugerne tiltrækkes af tanken om, at de skal være til stede her og nu for at være med.

Ultimativ ny udnyttelse af rum:
Sleep over på National Archives
I Washington

Sleepover at the National Archives

US National Archives · 1.058 videoer

✓ Abonnerer

Set 345 gange

👍 5 🗨 0

Kan lide

Om

Del

Føj til

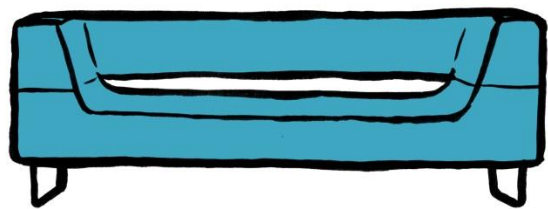
Army-Navy Screen Magazine, 1944

af US National Archives
192 afspilninger

Army-Navy Screen Magazine, 1945

af US National Archives
225 afspilninger

En sofa på arkivet på Riksarkivet i Oslo udfordrer også det analoge rum

Solstads metode del 1:2

Riksarkivet · 13 videoer

Abonner

44

Set 485 gange

1 0

Kan lide

Om

Del

Føj til

Udgivet den 06/02/2014

Hvor anderledes var mid
af Riksarkivet
171 afspilninger

I en sofa på arkivet: Rød
Norges vigtigste talerstol
af Riksarkivet
262 afspilninger

Solstads metode del 2:2

AND MORE BROADCASTS

JFK in the Senate: Pathway to the Presidency

Wednesday at 4:57pm on USNatArchives

Follow

684 followers

Som NARA gør det – med døvetolkning:

00:13:26 / 01:03:59

RECORDED LIVE

Like

1.6k

Tweet

689

541

Create Highlight

Videos

Social Stream

7th Annual Forum on Women in Leadership
(123:24)

Thursday at 3:56pm
57 views

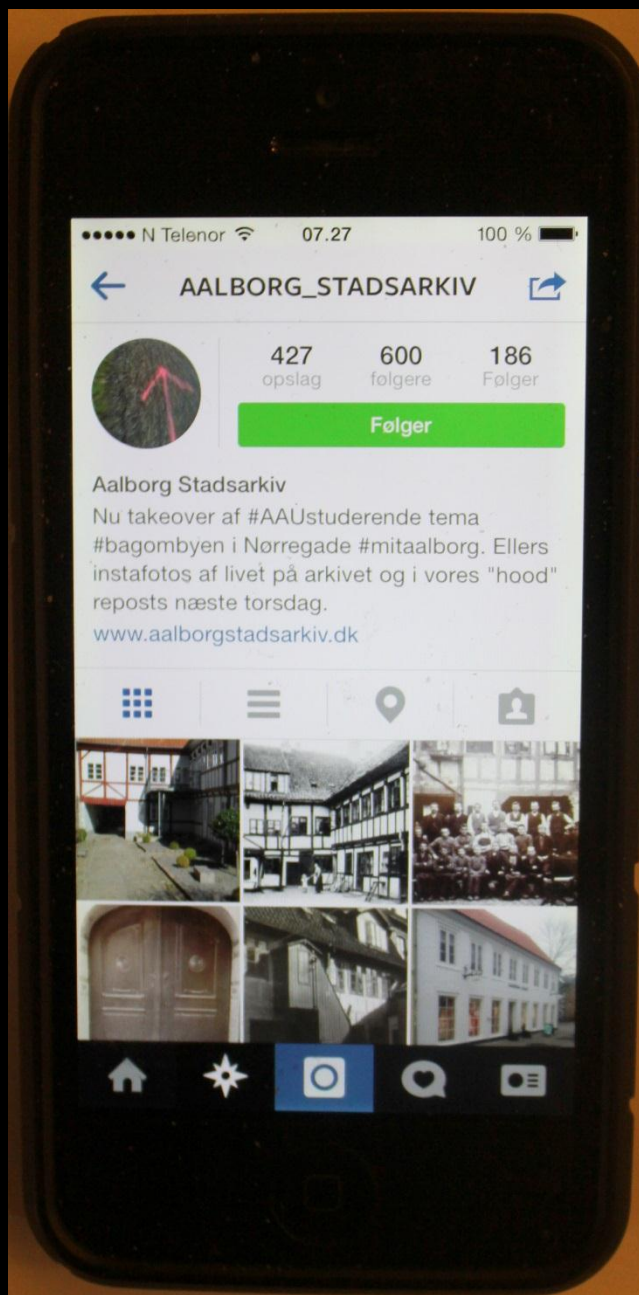
JFK in the Senate: Pathway to the Presidency (63:59)

Wednesday at 8:57am
40 views

Machine Made: Tamm Hall and the Creation.
(68:02)

1 weeks ago
80 views

Dark Invasion: 1915–Germany's Secret War
(42:43)

Brug af billeddeling app
Instagram ,
her mødes arkiv og bruger i
byrummet og kommunikerer
digtalt

Instawalk – digitalt møder analogt i byrummet

Instagram fotos: Luyefar, chammer, septembersmil, Aalborg_stadsarkiv

dsarkivet i Visby er et eksempel på et nybygget arkiv – der
tænkt læsesalens funktion i dag ind i byggeriet

Eksempel fra Visby
på hvordan brugerne
Lave egne arkivrum
På Facebook

Omfattende tyveri på Statens Arkivers læsesale

Der er gennem en årrække foregået tyverier af arkivalier på Statens Arkivers læsesale. Tyvene er systematisk gået efter en bestemt type arkivalier. Politiet fortsætter deres efterforskning af sagen.

Opdateret 25. oktober kl. 11.45

En omfattende tyverisag trækker tunge skygger over Rigsarkivet. Tyvene har tilsyneladende arbejdet systematisk og professionelt gennem længere tid, og er gået efter helt bestemte emner. Det drejer sig om Frikorps Danmark, dokumenter vedr. danske nazister og retsopgøret efter krigen - emner der også de seneste år har været genstand for stor interesse.

"Der er sandsynligvis tale om et professionelt stykke arbejde, der har strakt sig over længere tid. Det er et ret omfattende materiale, der er blevet stjålet og derfor må det være blevet smuglet ud fra arkivet i mindre portioner", vurderer Rigsarkivar Asbjørn Hellum.

Åbenhed og sikkerhed på læsesalene

I Statens Arkiver bevares de historiske kilder fra Danmarks historie og stilles til rådighed for offentligheden. Det er en vigtig funktion - både for debatten i et demokrati, for forskningen og for borgernes retssikkerhed. Og der skal være adgang til de historiske kilder, siger Rigsarkivaren:

"Vi kan godt lave noget, der er så sikkert, at der ikke er adgang til kulturarven. Noget der er så sikkert, at der ikke er adgang for besøgende. Men vi lever heldigvis i et samfund, hvor vi har bestemt, at der skal være adgang til arkivalierne og til vores fælles kulturarv. Vi er et demokratisk samfund og vi stiller tingene til rådighed for vores borgere. Det betyder dog ikke, at vi ikke tager sikkerheden alvorligt. Det gør vi. Vi har løbende en vurdering af, hvor høj sikkerheden skal være og kigger hele tiden vores sikkerhedskoncepter igennem. Det gælder på Rigsarkivets læsesal og på de andre læsesale også. Vi tager også kontakt til Kulturministeriets Sikringsudvalg og samarbejder med dem."

Ifølge Rigsarkivaren er der mange besøgende på de forskellige læsesale i Statens Arkiver. Der er dog altid personale til stede og også videoovervågning. "I sidste ende er det et spørgsmål om, hvorvidt man vil have åbenhed og adgang til den arkivalske kulturarv", fortæller han og fortsætter: "Det er et spørgsmål om balance mellem kontrol og tillid. Det er muligt, at der skal strammes endnu mere op på vores sikkerhedsprocedurer. Det vil vi tage endeligt stilling til, når politiets efterforskning er slut. Så har vi mere viden om sagen og så kan vi bedre træffe en fornuftig afgørelse. Indtil nu har vi har fulgt de anvisninger, som vi har fået af politiet og det vil vi blive ved med at gøre til efterforskningen er tilendebragt."

Rigsarkivar Asbjørn Hellum.

Trods alle ny tanker om arkivrum er sikkerhed et must – eks. Fra Statens Arkiver i Danmark

Tegninger og fotos:
Bente Jensen (hvis
ikke andre nævnt.

Screen dumps fra
nævnte arkiver i
præsentationen